

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE
REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

BULETIN INFORMATIV

Semestrul II 2015

Cuprins

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei — ANRE

Informarea clienților finali de energie electrică și gaze naturale

Energie Electrică

- ◆ Principalele reglementări emise în sectorul energiei electrice
- ◆ Evoluția pieței de energie electrică
- ◆ Promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență

Gaze Naturale

- ◆ Principalele reglementări emise în sectorul gazelor naturale
- ◆ Evoluția pieței de gaze naturale

Eficiență energetică

- ◆ Dezvoltarea proiectelor de eficiență energetică
- ◆ Activitatea de autorizare/atestare în domeniul eficienței energetice

A XIV-a Conferință ERRRA ”Investiții și reglementare în domeniul energiei”

Lansarea oficială a studiului ”Eficiența energetică — prioritate națională pentru reducerea sărăciei energetice, creșterea calității vieții și siguranța consumatorilor de energie”

Evenimente din sector cu participarea ANRE

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei - ANRE

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE, este o autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, finanțată integral din venituri proprii, independentă decizional, organizatoric și funcțional, având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

Prin urmare, în programele de reglementări pe care le întocmește anual, ANRE își stabilește obiectivele de reglementare pentru anul respectiv, obiective care se bazează, în principal, pe feedback-ul terțelor părți asupra efectelor implementării reglementărilor anterioare, precum și pe o evaluare atentă a impactului reglementărilor existente care s-au dovedit a fi insuficiente și au impus modificări.

Atât din motive de transparență, cât și de predictibilitate a procesului de reglementare și pentru siguranța că reglementările propuse nu sunt suprasolicitante și că se adaptează flexibil la schimbările din piață, programele de reglementări sunt supuse consultării publice, apoi dezbătute în cadrul Consiliului consultativ și ulterior, discutate și aprobate de membrii Comitetului de reglementare. Odată aprobate, programele de reglementări sunt monitorizate periodic, astfel încât implementarea obiectivelor stabilite să fie respectată și, dacă este cazul, actualizată.

În continuarea programelor de reglementări demarate după intrarea în vigoare a Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, a Legii nr. 160/2012 privind organizarea și funcționarea ANRE și a celui de-al 3-lea Pachet legislativ al Parlamentului European și al Consiliului, în a doua jumătate a anului 2015, în procesul de elaborare a reglementărilor, ANRE a urmărit aplicarea celor mai bune practici europene în domeniu, adaptate la specificul național, în cadrul unui proces consultativ obligatoriu la nivelul transparenței decizionale, pentru că numai o reglementare transparentă, stabilă și sigură poate contribui la procesul de consolidare a pieței prin aplicarea de procedee de reglementare inovativă, accesibilă atât pentru operatorii din sector, cât și pentru publicul larg.

Informarea clienților finali de energie electrică și gaze naturale

La începutul celui de-al treilea trimestru al anului 2015, a intrat în vigoare Ordinul ANRE nr. 96/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea de informare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale.

Scopul regulamentului este cel de asigurare a informării clienților finali de energie electrică și gaze naturale și de stabilire totodată a unui sistem unitar de raportare de către titularii licenței pentru activitatea de furnizare din sectorul energiei electrice și, respectiv, al gazelor naturale la Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei a datelor și informațiilor referitoare la activitatea desfășurată.

Regulamentul instituie obligația furnizorului de a desfășura activități de informare a clienților finali proprii, astfel încât titularul licenței pentru activitatea de furnizare a energiei electrice / gazelor naturale să asigure informarea corectă, completă și precisă a clienților finali, să creeze baza de date și să furnizeze date și informații privind activitatea desfășurată.

Activitatea de informare a clienților finali se realizează,

în principal, prin următoarele modalități:

- ◆ Publicarea pe pagina proprie de internet;
- ◆ Afisarea la punctele unice de contact, inclusiv la punctele de informare regională/locală;
- ◆ Publicarea în mass-media scrisă națională și/sau locală;
- ◆ Transmiterea de materiale informative către clienții finali;
- ◆ Răspunsuri în scris, pe format hârtie sau e-mail, ori telefonic la întrebările clienților finali.

Activitatea de informare a clienților finali are ca obiect

următoarele domenii principale:

- ◆ Drepturile și obligațiile clienților finali;
- ◆ Prețurile și tipurile de tarife practicate;
- ◆ Modalitățile de măsurare, facturare, conținutul facturii și mijloacele de plată;
- ◆ Principalele clauze ale contractului de furnizare;
- ◆ Principalele condiții generale de contractare, inclusiv durata contractului, condițiile de reînnoire și renunțare la servicii, denunțarea unilaterală a contractului;
- ◆ Procedura, etapele și documentele necesare procesului de soluționare a plângerilor clienților finali;
- ◆ Procedura, etapele și documentele necesare procesului de schimbare a furnizorului;
- ◆ Procedura, etapele și documentele necesare procesului de soluționare/mediere a neînțelegerilor precontractuale;
- ◆ Procedura, etapele și documentele necesare procesului de soluționare a disputelor contractuale;
- ◆ Principalele acte normative care reglementează domeniul energiei electrice și al gazelor naturale, relevante pentru clienții finali;
- ◆ Alte informații de interes pentru clienții finali, inclusiv cele privind eficiența energetică.

ENERGIE ELECTRICĂ

Principalele reglementări emise în sectorul energiei electrice în semestrul II 2015

- Regulamentul privind stabilirea soluțiilor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public;
- Codul de măsurare a energiei electrice;
- Standardul de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice;
- Metodologia pentru evaluarea investițiilor în proiecte de interes comun privind infrastructura pentru transportul energiei electrice inclusiv a riscurilor aferente acestora;
- Regulamentul privind soluționarea plângerilor împotriva operatorilor de rețea/sistem din domeniul energiei;
- Modificarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 49/2013;
- Modificarea și completarea Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 12/2015;
- Condițiile generale asociate licenței pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică;
- Certificarea Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” – S.A. ca operator de transport și de sistem al sistemului electroenergetic național, conform modelului de separare a proprietății;
- Tariful reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică;
- Modificarea Ordinului ANRE nr. 145/2014 privind implementarea sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice;
- Modificarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 72/2013.

Soluții de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

Noul *Regulament privind stabilirea soluțiilor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public*, aprobat prin **Ordinul nr. 102/2015**, reglementează etapele și procedurile necesare pentru stabilirea soluției sau a variantelor de soluție pentru racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public și stabilește normele de conținut pentru fișele și studiile de soluție pentru racordarea la rețeaua electrică a tuturor categoriilor de utilizatori.

Modificările introduse de ANRE în vederea actualizării cadrului de reglementare privind soluțiile de racordare la rețelele electrice de interes public au urmărit reducerea costurilor de racordare, simplificarea procedurii de racordare și posibilitatea ca utilizatorii să poată beneficia de cea mai avantajoasă soluție de racordare.

Principalele modificări introduse de noul ordin sunt:

- ♦ Simplificarea procesului de racordare a locurilor de producere și a locurilor de consum și de producere de mică putere prin modificarea modului de stabilire de către operatorul de rețea a soluției de racordare a locurilor de producere, pentru îndeplinirea condițiilor impuse de Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică;
- ♦ Operatorul de rețea căruia i-a fost adresată cererea de racordare este responsabil pentru elaborarea, după caz, a fișei de soluție sau a studiului de soluție;
- ♦ A fost prevăzută, în mod explicit, posibilitatea ca operatorul de rețea să încheie contractul pentru elaborarea studiului de

- soluție cu un operator economic atestat, ales de către utilizator;
- ♦ Au fost introduse prevederi menite să împiedice impunerea de către operatorul de rețea a unor soluții dezavantajoase pentru utilizator, prin neavizarea variantelor de soluție convenabile din punct de vedere economic pentru acesta. În acest sens, a fost prevăzută posibilitatea ca utilizatorul să participe la ședința de avizare a studiilor de soluție, iar avizul trebuie să conțină toate variantele de soluție stabilite în studiu, precum și motivațiile și justificările pentru neavizarea unei variante;
 - ♦ A fost prevăzută modalitatea de colaborare între operatorul de distribuție concesionar și operatorul de rețea care a elaborat studiul de soluție pentru racordarea prin linie directă, pentru stabilirea soluției de racordare;
 - ♦ A fost introdusă prevederea conform căreia neînțelegerile dintre operatorii de rețea și utilizatori cu privire la avizul studiului de soluție se soluționează pe cale amiabilă ori de câte ori de o terță parte care poate fi un verficator de proiecte de instalații electrice autorizat și/sau un expert tehnic de calitate și extrajudiciar în domeniul instalațiilor electrice autorizat. În situația în care părțile nu ajung la o înțelegere, utilizatorii pot solicita declanșarea procedurii de soluționare a divergenței privind accesul la rețeaua electrică, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Reglementarea calității activității de furnizare a energiei electrice

Standardul de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice aprobat prin **Ordinul președintelui ANRE nr.118/2015** stabilește o serie de prevederi privind calitatea activității de furnizare, în vederea îmbunătățirii și întăririi mecanismelor de protecție a clienților finali de energie electrică.

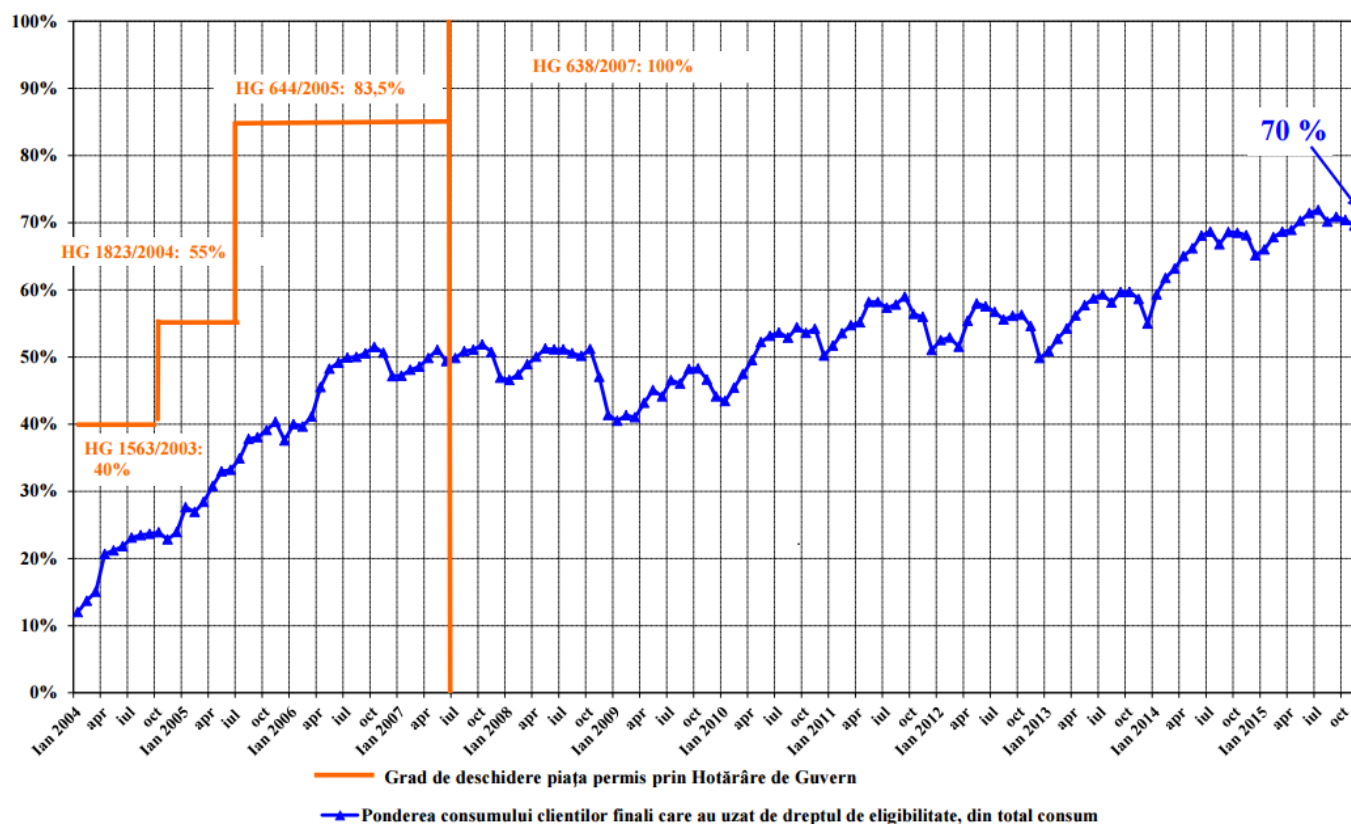
Modificările introduse prin noul ordin în vederea actualizării cadrului de reglementare vor avea un impact pozitiv asupra participanților la piață, aspectele majore care trebuie menționate fiind majorarea nivelurilor garantate ale indicatorilor de performanță garantați și a compensațiilor pe care furnizorii le plătesc clienților finali în cazul nerespectării nivelurilor garantate, astfel încât acestea să descurajeze furnizorii în vederea nerespectării obligațiilor față de clientul final, precum și îmbunătățirea mecanismelor de protecție a clienților finali de energie electrică prin transmiterea lunară, la ANRE, de către furnizorii de energie electrică a indicatorilor de performanță pentru monitorizare.

Principalele modificări introduse de noul ordin au vizat:

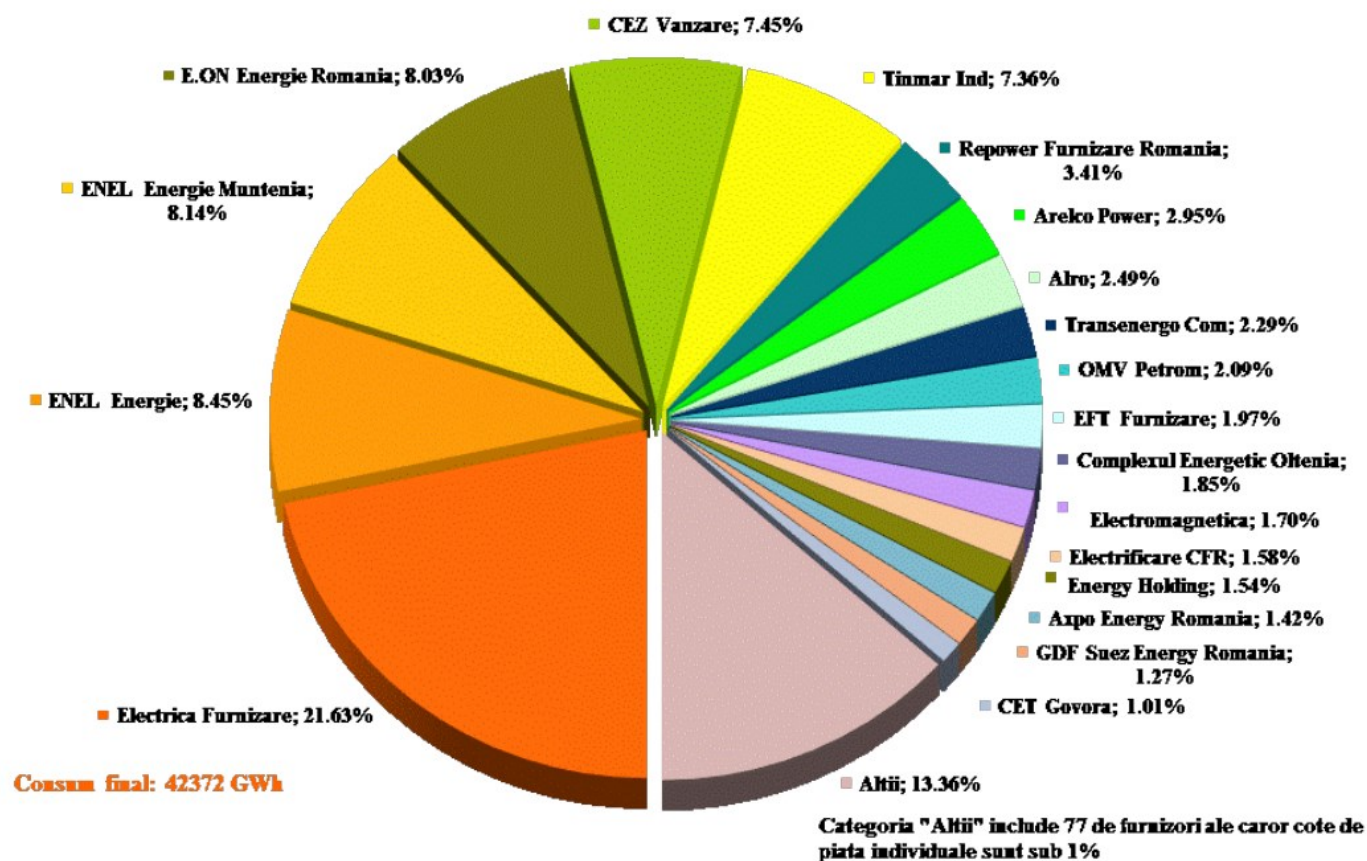
- ♦ Definirea indicatorilor de performanță ce caracterizează calitatea activității de furnizare;
 - ♦ Stabilirea nivelurilor garantate ale indicatorilor de performanță garantați și a compensațiilor pe care furnizorii de ultimă instanță (FUI) le plătesc clienților finali beneficiari ai serviciului universal în cazul nerespectării acestor niveluri garantate;
 - ♦ Determinarea lunară de către furnizori a valorilor indicatorilor de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice, pe categorii de clienți finali, respectiv casnici, noncasnici mici, noncasnici mari;
 - ♦ Majorarea compensațiilor în caz de nerespectare a nivelului garantat pentru toți indicatorii de performanță garantați privind calitatea activității de furnizare a energiei electrice.
- De asemenea, în caz de nerespectare a nivelului garantat, compensațiile se vor plăti de furnizorii de ultimă instanță (FUI), din propria inițiativă, clienților casnici și clienților noncasnici mici, iar pentru nerealizarea indicatorilor de performanță garantați compensațiile se plătesc de către FUI numai în cazul locurilor de consum alimentate în regim de serviciu universal. Costurile cu aceste compensații nu sunt considerate costuri justificate de FUI și nu sunt luate în considerare la stabilirea tarifelor la clienții finali beneficiari ai serviciului universal care nu au uzat de eligibilitate.

Evoluția pieței de energie electrică

Evoluția gradului de deschidere a pieței de energie electrică în perioada 2004 — 2015

Cotele de piață ale furnizorilor de energie electrică pentru clienții finali ianuarie - noiembrie 2015

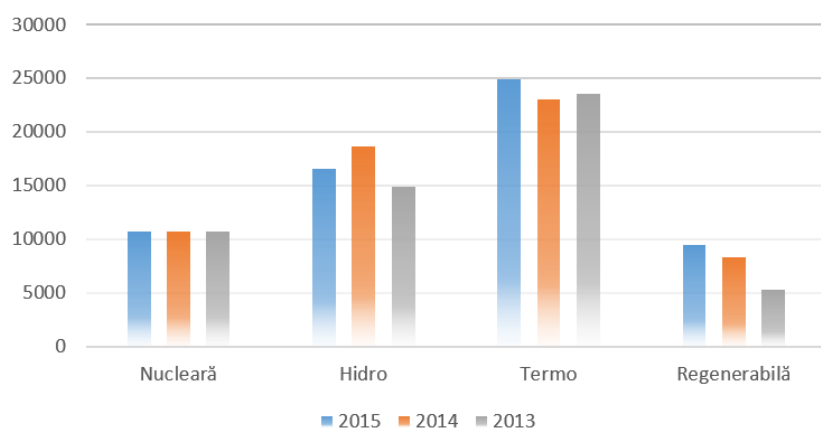
Producția și consumul de energie electrică în perioada 2013-2015

ENERGIE NETĂ PRODUSĂ

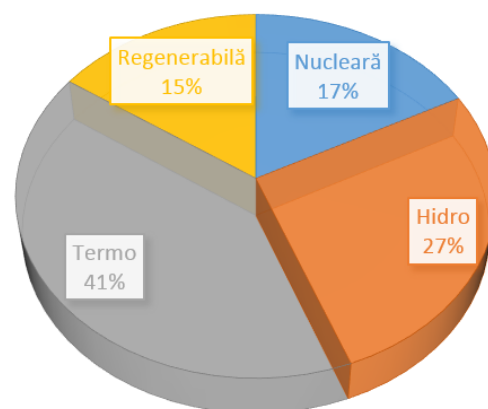
	GWh		
	2015	2014	2013
Nucleară	10665	10740	10674
Hidro	16546	18646	14877
Termo	24963	23021	23611
Regenerabilă	9497	8260	5323
TOTAL	61671	60667	54485

Sursa: C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.

ENERGIA NETĂ PRODUSĂ

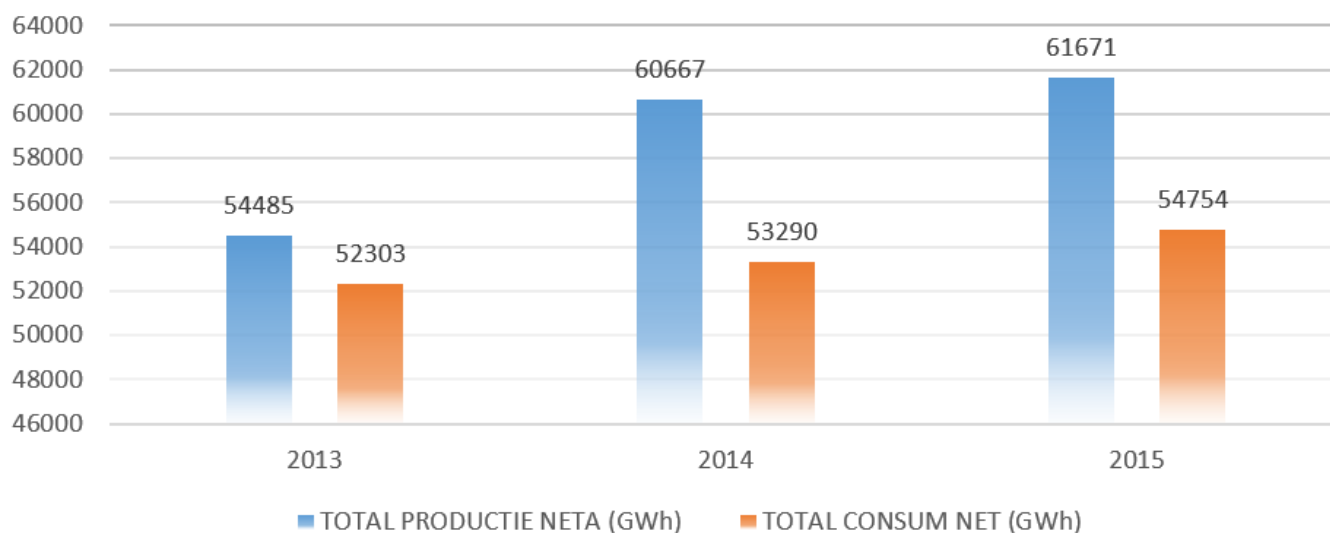
2015

	2013	2014	2015
TOTAL PRODUCȚIE NETĂ (GWh)	54485	60667	61671
TOTAL CONSUM NET (GWh)	52303	53290	54754

Sursa: C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.

ENERGIA NETĂ PRODUSĂ ȘI CONSUMUL NET

PROMOVAREA PRODUCERII ENERGIEI ELECTRICE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE ȘI ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

Principalele reglementări emise în domeniul energiei electrice produse din surse regenerabile în semestrul II 2015

- Modificarea și completarea Regulamentului de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 48/2014;
- Metodologia de stabilire a cotelor anuale obligatorii de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie care beneficiază de sistemul de promovare prin certificate verzi și a celor de achiziție de certificate verzi;
- Modificarea și completarea Regulamentului de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 48/2014;
- Modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 60/2015;
- Stabilirea cotei obligatorii estimate de achiziție de certificate verzi, aferentă anului 2016.

Noi măsuri în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie

Parlamentul României a aprobat, în data de 5 mai, **Legea nr.122/2015 pentru aprobarea unor măsuri în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie**.

Potrivit noii legi, în cazul producătorilor cu puteri instalate cuprinse între 0.5 MW și 3 MW va fi posibilă încheierea de contracte bilaterale de vânzare/cumpărare a energiei negociate direct.

Noua lege mai permite regularizarea, în baza unei decizii a ANRE, a eventualelor diferențe negative dintre numărul de certificate verzi primite și numărul de certificate verzi cuvenite, conform deciziei individuale a Comisiei Europene.

Mecanismul de aplicare presupune emiterea pentru tranzacționare a unor certificate verzi suplimentare în favoarea producătorilor de energie electrică și operatorilor economici pentru care se

constată necesitatea regularizării, în maxim 24 de luni de la data emiterii deciziei Comisiei Europene.

Pentru a se asigura fluidizarea pieței certificatelor verzi, producătorii și furnizorii de energie electrică vor avea obligația de a achiziționa trimestrial certificatele verzi aferente cotei anuale și vor face raportări ale achizițiilor tot trimestrial.

La solicitarea expresă a Comisiei Europene, a fost interzis ca sistemul de promovare prin certificate verzi să se aplice pentru energia electrică produsă din surse regenerabile vândută la prețuri negative.

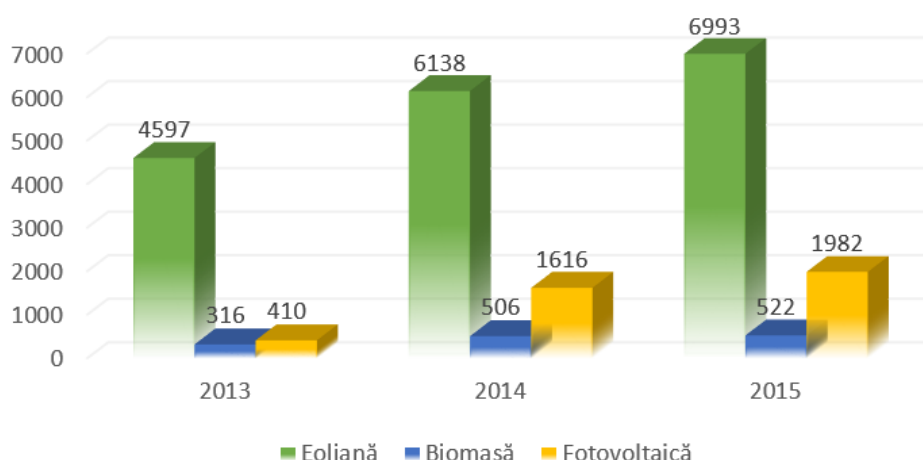
Potrivit noii legi, sumele colectate ca urmare a aplicării sancțiunilor pentru contravențiile rezultate din nerespectarea obligațiilor prevăzute de lege vor constitui o primă sursă de finanțare pentru Fondul de eficiență energetică destinat diminuării efectelor schimbărilor climatice.

ENERGIA NETĂ PRODUSĂ DIN SURSE REGENERABILE (GWh)

	2013	2014	2015
Eoliană	4597	6138	6993
Biomasă	316	506	522
Fotovoltaică	410	1616	1982
TOTAL	5323	8260	9497

Sursa: C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.

ENERGIE NETĂ PRODUSĂ DIN SURSE REGENERABILE

Acreditarea producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie

Prin intrarea în vigoare a **Legii nr. 122/2015** pentru aprobarea unor măsuri în domeniul promovării producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie și privind modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 387/03.06.2015, Regulamentul de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie, aprobat prin **Ordinul ANRE nr. 48/2014** a fost pus în concordanță cu prevederile acesteia, în sensul implementării art. 1, art. 2 și art. 3 pct. 8, prin care:

- ♦ se modifică pragul de putere electrică instalată în centrale de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie peste care este necesară notificarea individuală a schemei de sprijin prin certificate verzi către Comisia Europeană, de la 125 MW la 250 MW și
- ♦ se creează cadrul legal care permite acreditarea operatorilor economici care dețin centrale de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie cu putere electrică instalată peste 250 MW pentru care

nu au fost emise decizii de autorizare individuale din partea Comisiei Europene din motive neimputabile lor, până la data emiterii acestora.

Pentru o mai riguroasă utilizare a termenilor din Lege, a fost necesară modificarea Regulamentului în vigoare, în sensul: introducerii definițiilor pentru tipurile de acreditare, introducerii condițiilor de întrerupere a acreditării, modificării definiției instalațiilor noi, clarificării numărului de certificare verzi acordate producătorilor de E-SRE acreditați după 1 ianuarie 2014, modului de stabilire a duratei de aplicare a sistemului de promovare prin certificare verzi în cazul transferului centralelor electrice acreditate de la un producător la un alt producător, respectiv în cazul trecerii din acreditare preliminară și/sau temporară în acreditare, modului de realizare a regularizării eventualelor diferențe pozitive/negative dintre numărul de certificare verzi primite și numărul de certificare verzi cuvenite pentru E-SRE din centralele electrice aparținând operatorilor economici.

Situația capacităților electrice instalate în centrale de producere a energiei electrice din surse regenerabile care au beneficiat de acreditare

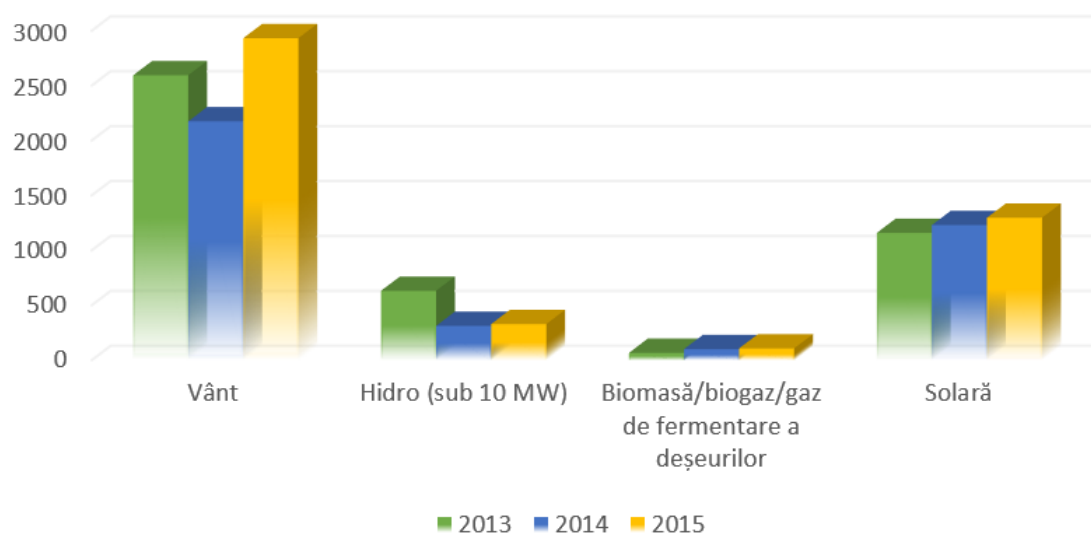
ACREDITARE LA 31.12.2015 (MW)

	Total titulari L acreditați	Total titulari AI acreditați	Total operatori economici acreditați
	1	2	3=1+2
Vânt	2931.54	0.00	2931.54
Hidro (sub 10 MW), din care:	327.86	0.00	327.86
Noi	228.84	0.00	228.84
Retehnologizate	85.52	0.00	85.52
Vechi	13.50	0.00	13.50
Biomasă/biogaz/gaz de fermentare a deșeurilor	105.99	0.53	106.52
Solară	1296.50	0.00	1296.5
TOTAL	4661.89	0.53	4662.42

TOTAL OPERATORI ECONOMICI ACREDITAȚI PENTRU APLICAREA SISTEMULUI DE PROMOVARE PRIN CERTIFICATE VERZI (MW)

	2013	2014	2015
Vânt	2593.39	2174.39	2931.54
Hidro (sub 10 MW)	631.04	311.41	327.86
Biomasă/biogaz/gaz de fermentare a deșeurilor	65.87	99.74	106.52
Solară	1158.2	1229.79	1296.5
TOTAL	4348.5	3815.33	4662.42

**TOTAL OPERATORI ECONOMICI ACREDITAȚI
PENTRU APLICAREA SISTEMULUI DE
PROMOVARE PRIN CERTIFICATE VERZI (MW)**

Promovarea cogenerării bazate pe necesarul de energie termică utilă în piața internă de energie

Schema de sprijin de tip bonus este destinată promovării sistemelor de producere de energie electrică și termică în cogenerare, pentru a încuraja noi investiții în tehnologia de cogenerare, precum și pentru realizarea de lucrări de înlocuire/reabilitare a instalațiilor existente.

Pentru fiecare configurație de cogenerare desemnată de fiecare producător, cantitățile de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență sunt determinate anual, pe baza valorilor realizate, în baza *Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență*, aprobat prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 114/2013**.

Nivelul bonusului primit de producători pentru fiecare MWh produs în cogenerare de înaltă eficiență și livrat în rețelele publice este stabilit anual de către ANRE, pe baza *Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență - metodologie* aprobată prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015**, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în trimestrul IV 2015 față de trimestrul IV 2014, cantitatea de energie electrică

facturată consumatorilor finali (la care s-a aplicat contribuția) a înregistrat o ușoară creștere. Valoarea totală a contribuției facturată a înregistrat o creștere semnificativă, de 60,24%, în trimestrul IV 2015 față de trimestrul IV 2014, ca urmare a creșterii cantității de energie electrică la care s-a aplicat contribuția și a creșterii (cu aproximativ 58,8%) contribuției pentru cogenerare în trimestrul IV 2015 față de trimestrul IV 2014.

Cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin a înregistrat o creștere de 7,72% în trimestrul IV 2015 față de trimestrul IV 2014, rezultat al aplicării prevederilor Regulamentului de calificare.

Valoarea totală a bonusurilor datorată producătorilor beneficiari ai schemei de sprijin pentru cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență a înregistrat o creștere de 15,25%, în trimestrul IV 2015 față de trimestrul IV 2014, urmare creșterii cantității de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin și creșterii valorilor bonusurilor de referință pentru centralele care funcționează cu combustibil gazos asigurat din rețeaua de transport și din rețeaua de distribuție aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 109/2014 (pentru anul 2015), față de cele aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 78/2013 (pentru anul 2014).

GAZE NATURALE

Principalele reglementări emise în sectorul gazelor naturale în semestrul II 2015

- Regulamentul pentru autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale și a condițiilor – cadru de valabilitate aferente autorizațiilor;
- Procedura privind elaborarea studiului tehnico-economic în vederea realizării obiectivelor din sectorul gazelor naturale;
- Nivelul stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de furnizare și pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale, pentru ciclul de înmagazinare 2015 – 2016;
- Venitul reglementat, venitul total și tarifele de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport;
- Metodologia pentru evaluarea investițiilor în proiecte de interes comun în infrastructura de gaze, inclusiv a riscurilor aferente acestora;
- Metodologia de alocare a capacității și de stabilire a tarifelor pe conducta de transport gaze naturale Isaccea III – Negru Vodă II;
- Modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul Național de Transport al Gazelor Naturale, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 16/2013;
- Standardul de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale;
- Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție și de sistem al gazelor naturale.

Evoluția pieței de gaze naturale în a doua jumătate a anului 2015

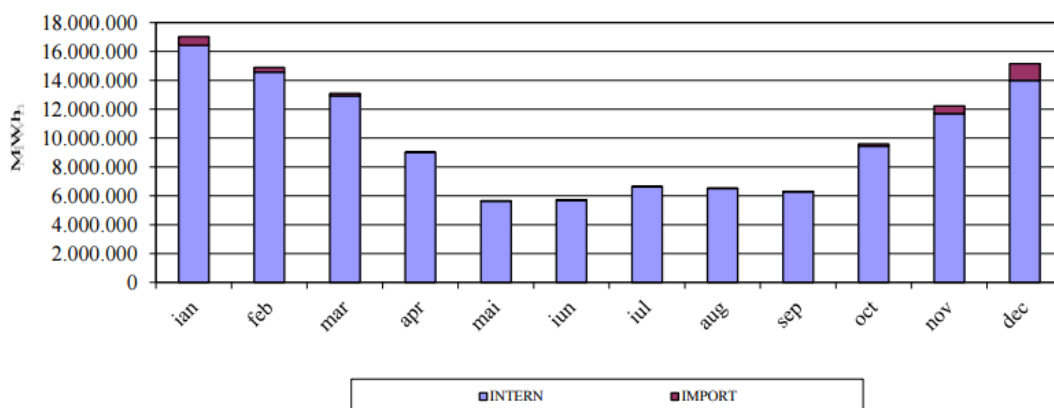
Structura amestecului de gaze naturale pentru clienții casnici și pentru clienții noncasnici producători de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației, stabilită de ANRE

Iulie — Decembrie 2015 (MWh)

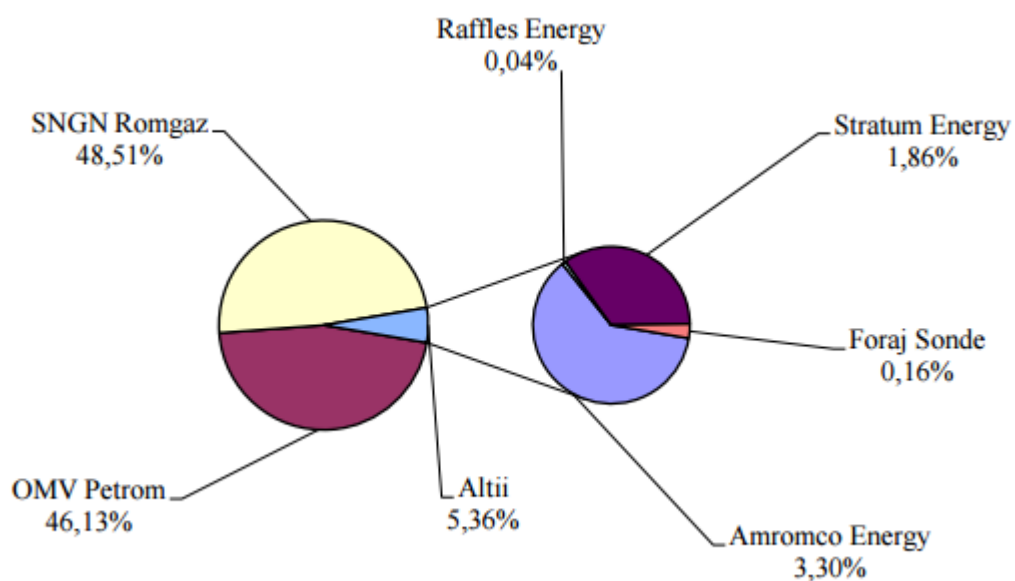
	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
CERERE	912.647,914	921.246,248	1.048.869,347	2.654.374,880	4.899.125,251	7.229.316,652
TOTAL SURSE	912.647,914	921.246,248	1.048.869,347	2.654.374,880	4.899.125,251	7.229.316,652
- producție internă	912.647,914	921.246,248	1.048.869,347	2.654.374,880	4.899.125,251	7.012.437,153
- import	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	216.879,500

Consumul intern lunar și acoperirea cu gaze naturale (intern, import)

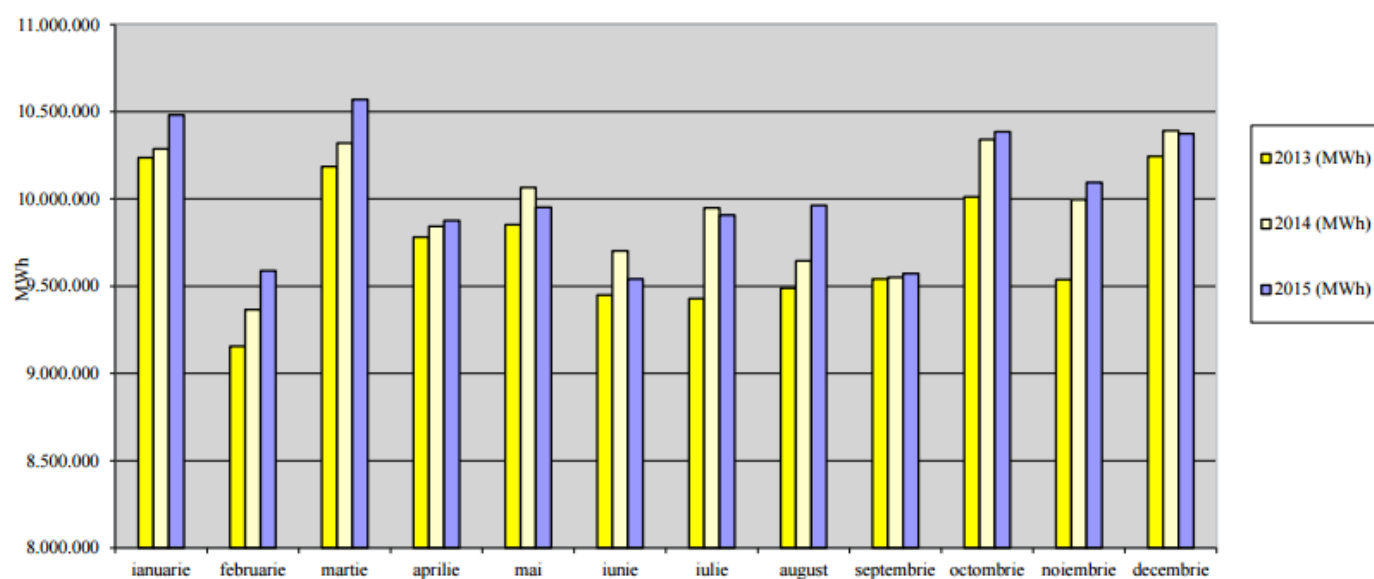
Ianuarie — Decembrie 2015

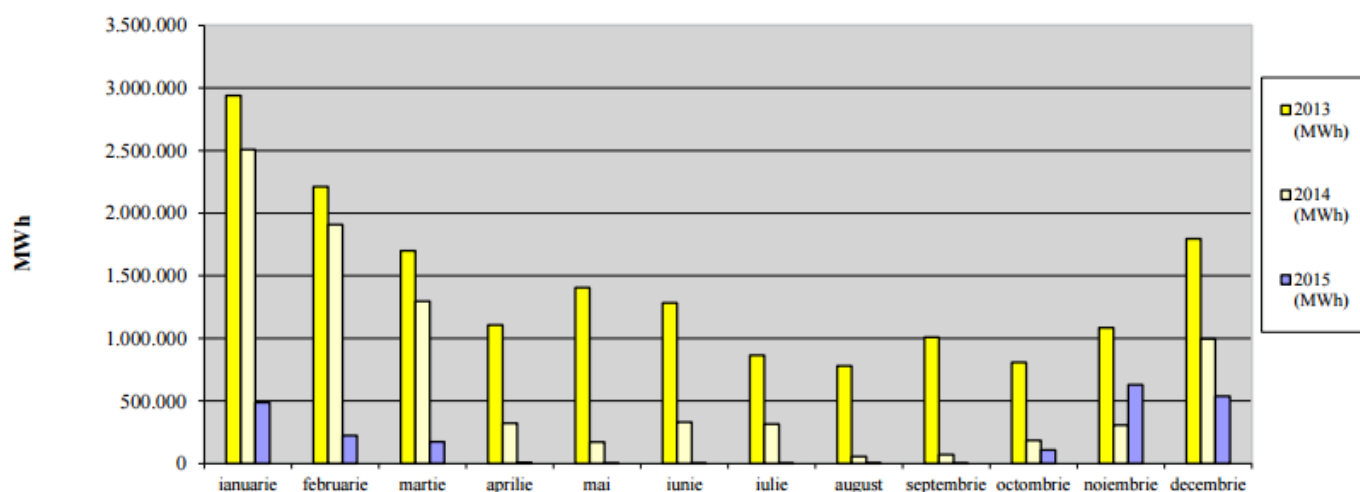
Cota de piață a producătorilor de gaze naturale cumulate 2015

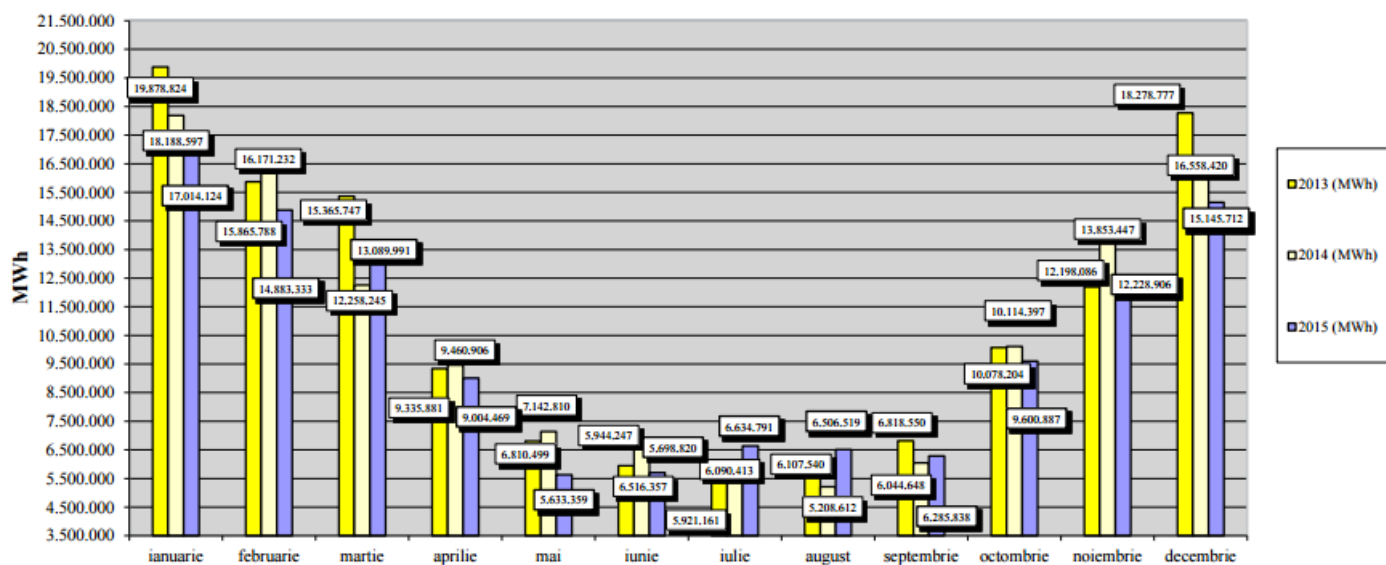
Producția curentă de gaze naturale 2013/2014/2015

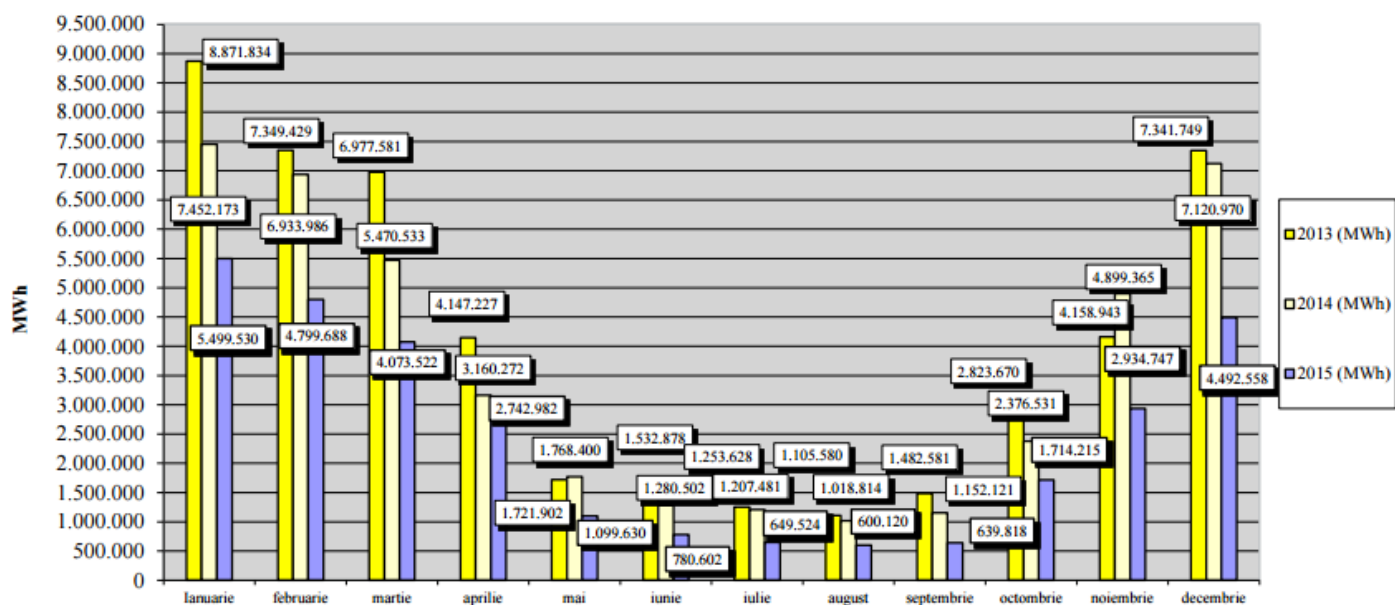
Importul curent de gaze naturale 2013/2014/2015

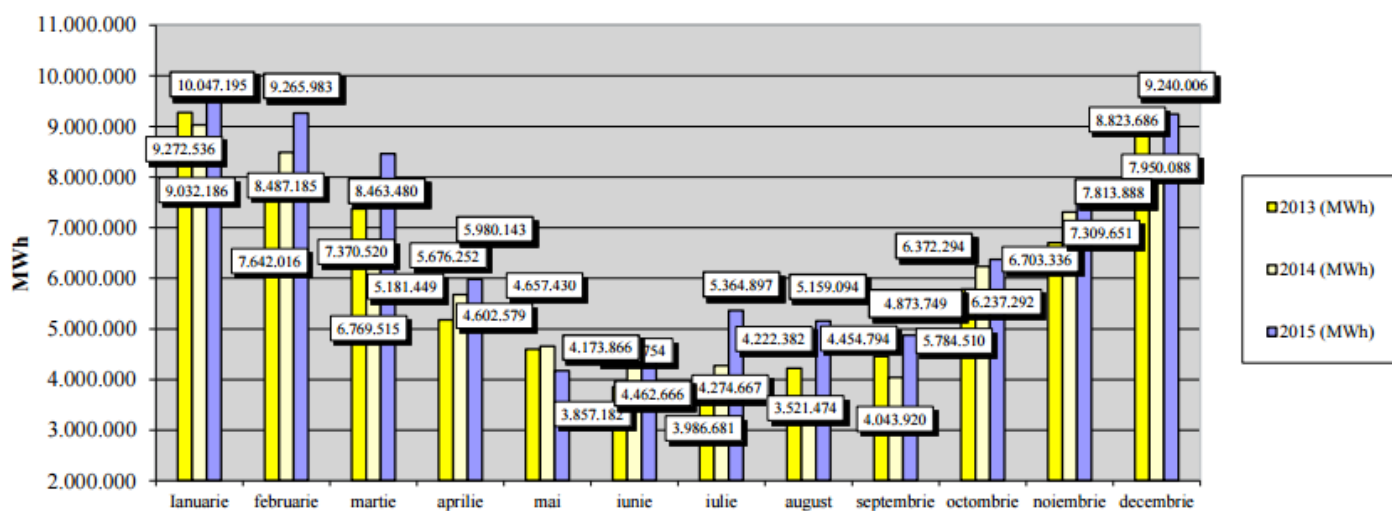
Consumul lunar de gaze naturale 2013/2014/2015

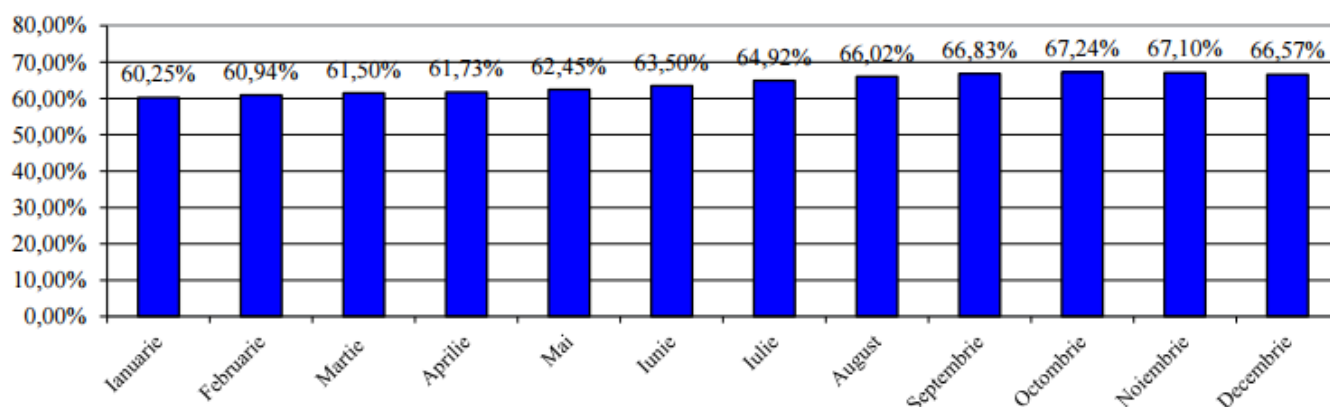
Consumul de gaze naturale pe piața reglementată 2013/2014/2015

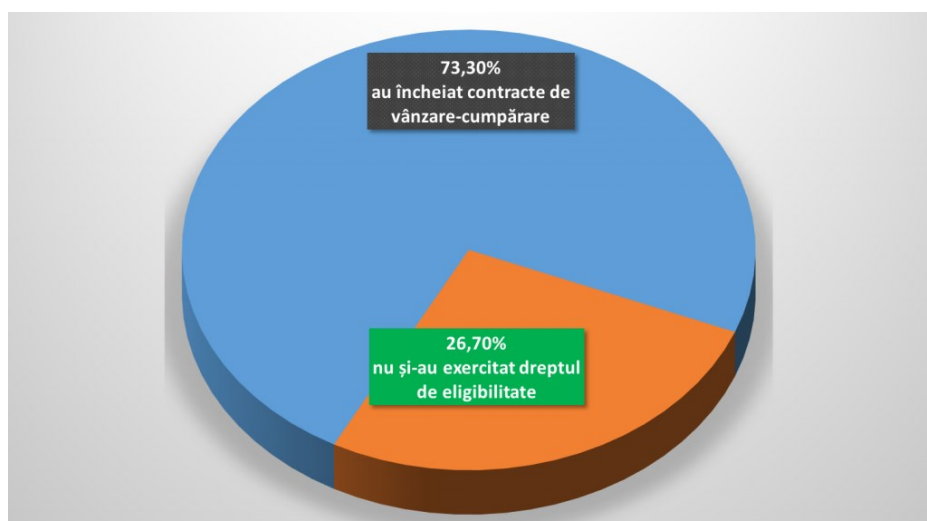
Consumul de gaze naturale pe piața liberă 2013/2014/2015

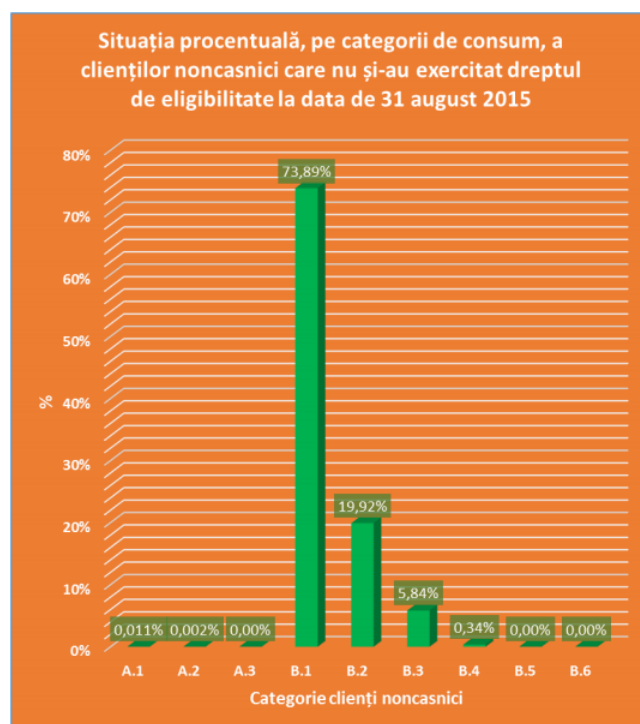
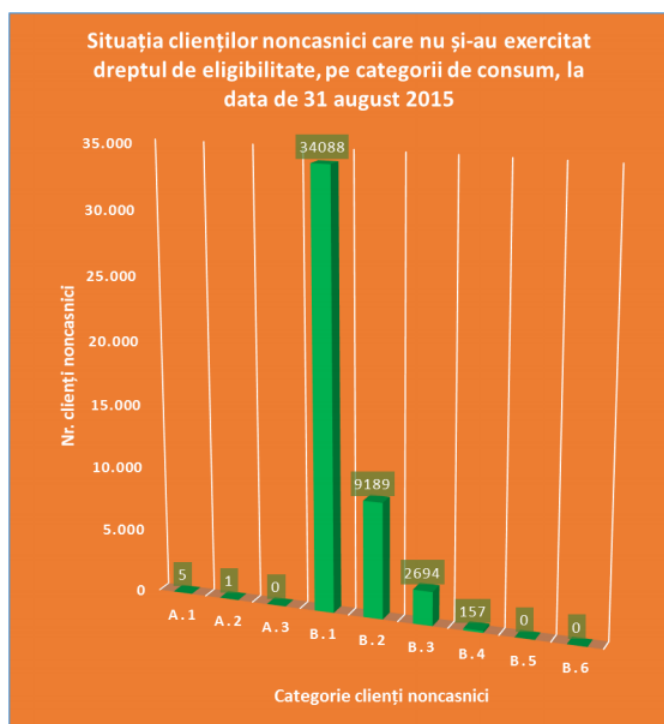
Gradul lunar de deschidere a pieței interne în anul 2015 (cumulat)*

Situația clienților noncasnici care nu au încheiat, până la 31 august 2015, contracte de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, aferent furnizării în regim negociat

Situația pe categorii de clienți noncasnici la sfârșitul lunii august 2015

EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Obiectivul național indicativ în materie de eficiență energetică este bazat pe consumul de energie primară. România și-a stabilit ca obiectiv național indicativ în materie de eficiență energetică realizarea unei economii de energie primară de 10 mil. tep la nivelul anului 2020, ceea ce reprezintă o reducere de 19% a consumului de energie primară prognozat (52,99 milioane tep) prin modelul PRIMES 2007 pentru scenariul realist. Realizarea acestei ținte face ca în anul 2020 consumul de energie primară să fie de 42,99 mil. tep, iar consumul final de energie să fie de 30,32 milioane tep.

Consumul de energie primară de 30,889 milioane tep realizat în anul 2013, este semnificativ mai mic decât cel realizat în anul 2012 de 33,664 milioane tep, trendul de scădere menținându-se față de 2010, iar creșterea economică a României este una destul de modestă. Nu se pune problema atingerii țintei propuse de 10 milioane tep pentru anul 2020, ci există posibilitatea extrem de reală, ca România să depășească această cifră și să facă o economie de 12 – 15 milioane tep până în anul 2020, cu consecințele de rigoare.

Conform situației înregistrate la jumătatea anului 2015, România a realizat 68 -70%, 7 milioane tep din cele 10 milioane tep, din obiectivul propus pentru 2020. Acest lucru s-a petrecut atât pe fondul reducerii substanțiale a consumurilor, dar și datorită efectelor măsurilor de eficiență energetică aplicate în ultimii ani.

În condițiile creșterii prețurilor la energie electrică, energie termică și gaze, eficiența energetică înseamnă controlul facturii de energie, bani mai puțini alocați cheltuielilor cu locuința proprie, posibilitatea de a utiliza neîntrerupt aceste servicii, pe scurt o viață civilizată și decentă.

Dezvoltarea proiectelor de eficiență energetică

În conformitate cu prevederile Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, art.9 al. (12), (13), autoritățile administrației publice locale au obligația să întocmească programe de îmbunătățire a eficienței energetice, în care includ măsuri pe termen scurt și măsuri pe termen de 3-6 ani.

Această prevedere are o deosebită importanță în realizarea obiectivelor naționale de economie de energie prevăzute în Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice (PNAEE 2014-2020), aprobat prin H.G. nr. 122/2015, cât și în realizarea obiectivelor asumate de România ca stat membru UE, obiective monitorizate de Comisia Europeană.

În acest scop, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) a realizat și publicat pe site un model de program pentru a veni în sprijinul autorităților locale în a se conforma prevederilor legale anterior menționate.

Data fiind complexitatea acestei probleme, în vederea responsabilizării factorilor decizionali

privind politicile și măsurile active pentru creșterea eficienței energetice, ANRE inițiază o serie de seminarii de instruire destinate reprezentanților autorităților locale prin care vor fi abordate o serie de aspecte cum sunt: culegerea de informații necesare realizării programului și realizarea bazelor de date, analiza consumului de energie în localități, identificarea potențialului de economie de energie, identificarea de măsuri de eficiență energetică, surse și mecanisme de finanțare a acestor măsuri.

La aceste seminarii sunt invitați să participe reprezentanți ai autorităților care s-au conformat corespunzător prevederilor legale, companii de consultanță, auditori energetici, companii care furnizează echipamente de eficiență energetică, experți în utilizarea fondurilor europene și alte surse de finanțare, care pot oferi soluții și asistență în realizarea programului de îmbunătățire a eficienței energetice pe local .

Primul seminar de instruire a avut loc la București în data de 3 decembrie 2015.

Activitatea de autorizare/atestare a auditorilor și managerilor energetici

Managementul energetic, aplicat într-o societate economică, are ca principal obiectiv asigurarea unui consum judicios și eficient al energiei, în scopul maximizării profitului prin minimizarea costurilor energetice, mărind în acest mod competitivitatea pe piață a societății. Serviciile de management energetic prezintă o importanță majoră în cadrul unei societăți economice în

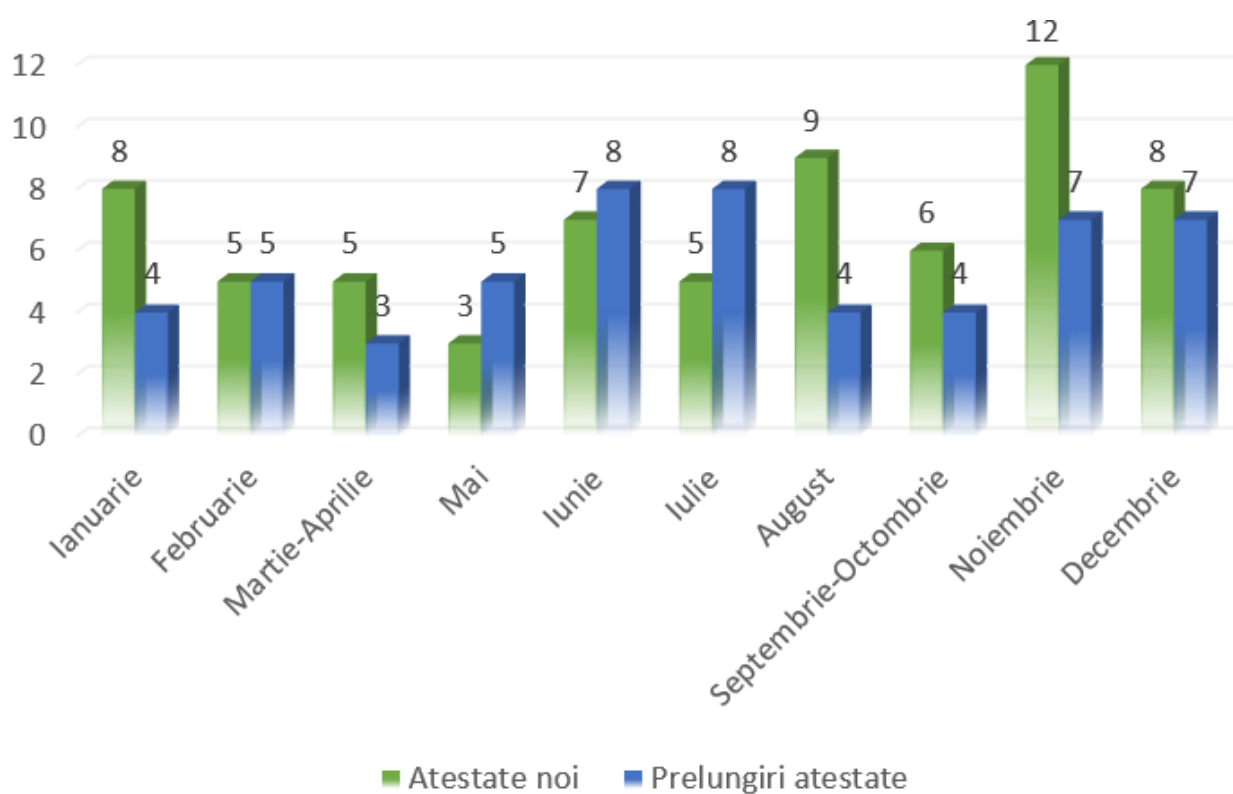
monitorizarea consumurilor energetice și reducerea costurilor aferente acestora prin implementarea unui plan de îmbunătățire a eficienței energetice ce conține măsuri de eficiență energetică care să conducă la economii de energie măsurabile și cu efecte vizibile în scăderea costurilor cu energia.

În a doua jumătate a anului 2015 rezultatele documentațiilor analizate se prezintă astfel:

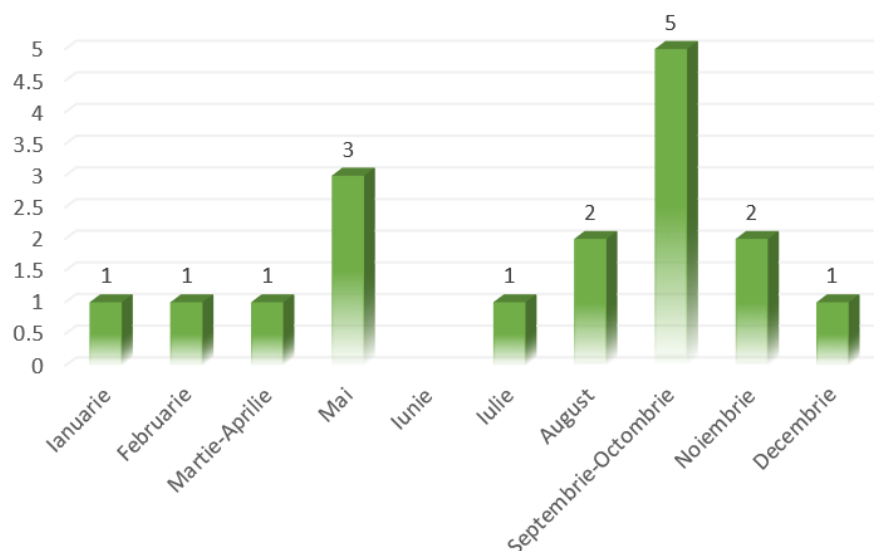
Structura autorizațiilor / atestatelor / acreditărilor în anul 2015

Anul 2015	Total	Atestate/Autorizații noi	Prelungiri atestate/autorizații
Manageri energetici	123	68	55
Auditori energetici persoane fizice	52	44	8
Auditori energetici persoane juridice	14	13	1
Societati prestatoare de servicii energetice acreditate	17	17	0

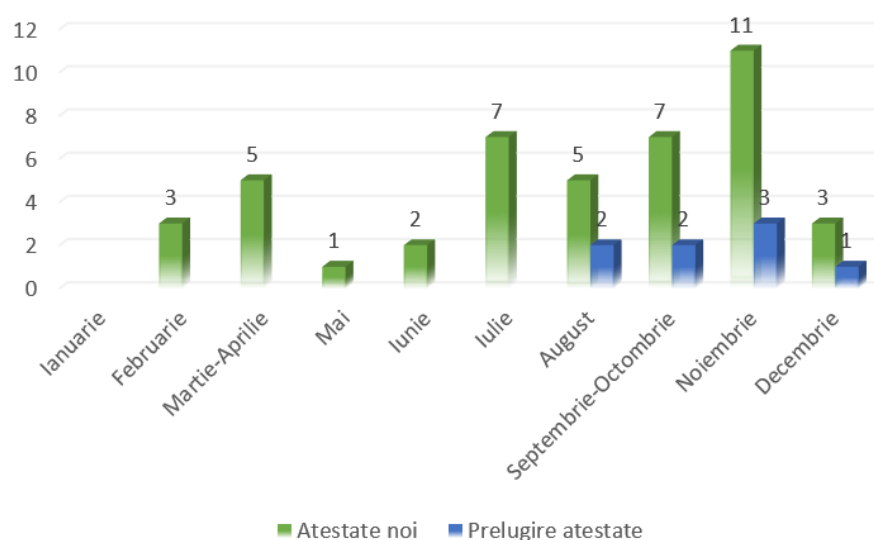
Situația centralizată privind atestarea managerilor energetici în anul 2015

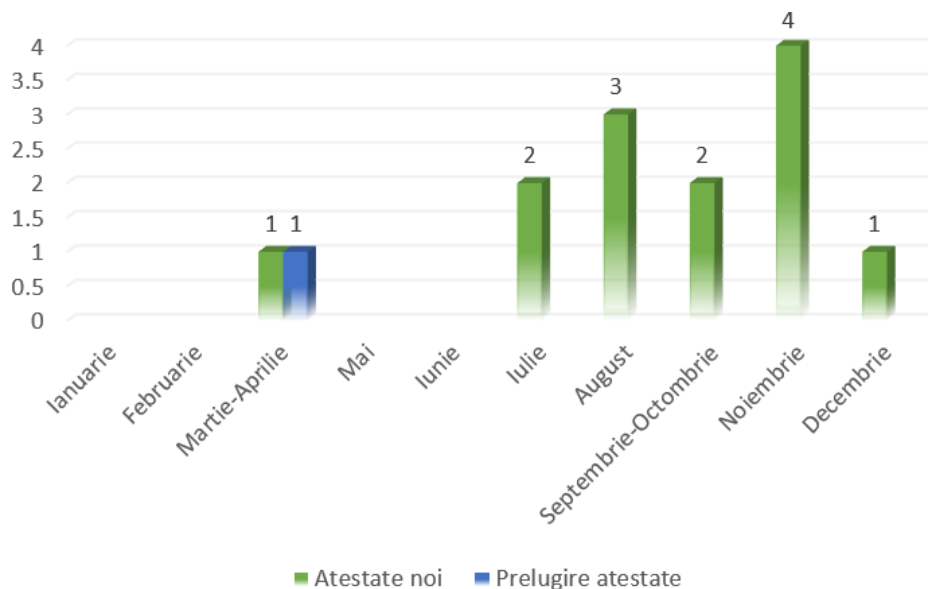
Situația agerării societăților prestatoare de servicii energetice pe luni ale anului 2015

Situația autorizării ca și auditori energetici persoane fizice inclusiv prelungiri ale autorizațiilor, pe luni ale anului 2015

Situația autorizării ca și auditori energetici persoane juridice inclusiv prelungiri ale autorizațiilor, pe luni ale anului 2015

A XIV-a Conferință ERRA

”Investiții și reglementare în domeniul energiei”

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) și Asociația Regională a Reglementatorilor în domeniul Energiei (ERRA) au organizat cea de a XIV-a ediție a **Conferinței** cu tema **Investiții și reglementare în domeniul energiei**, eveniment care a avut loc în perioada 5 - 7 octombrie 2015, la *Grand Hotel Marriott*, București.

Acesta a fost cel mai important eveniment regional cu profil de reglementare, la care au participat peste 100 de reprezentanți ai autorităților de reglementare din 37 de țări.

Conferința a constituit un punct de întâlnire cu tradiție al reglementatorilor în domeniul energiei și a reunit un număr mare de profesioniști care activează în domeniu, reprezentanți ai organismelor guvernamentale, investitori, consultanți, reprezentanți ai mediului bancar, ai firmelor de avocatură implicați în activități cu profil energetic, scopul ei fiind acela de a oferi o imagine de ansamblu a unui domeniu care se dezvoltă cu rapiditate și de a asigura accesul la experiența reglementatorilor din întreaga lume din acest domeniu.

Lucrările conferinței au fost deschise de dl. **Alparslan Bayraktar**, președintele ERRA, dl. **Andrei Gereș**, ministrul Energiei Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, dl. **Niculae Havrileț**, președintele ANRE și dl. **Urban Rusnak**, secretarul general al Cartei Energiei.

Lucrările Conferinței s-au desfășurat pe parcursul a două zile, în cadrul a patru sesiuni structurate astfel:

- Sesiunea I: Poziția pe care o ocupă industria energiei în România;
- Sesiunea II: Lecții învățate în cadrul procesului de liberalizare a pieței de energie;
- Sesiunea III: Evoluțiile actuale ale pieței gazelor naturale;
- Sesiunea IV: Aspecte de ordin legislativ și financiar în domeniul energiei.

În data de 7 octombrie 2015 au avut loc alte trei evenimente importante și anume: întâlnirea președinților autorităților de reglementare membre ERRA, reuniunea Comitetului pentru Tarife/ Prețuri, precum și reuniunea Comitetului pentru Licențe/ Concurență.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei este membră fondatoare a Asociației Regionale a Reglementatorilor în domeniul Energiei și una din cele 15 semnatare ale Constituției ERRA, eveniment care a avut loc în luna decembrie a anului 2000, la București. ERRA este o organizație care are în prezent 37 de membri, reglementatori independenți în domeniul energiei din Europa Centrală, din regiunea Euroasiatică, Africa, Asia, Orientul Mijlociu și SUA.

”Eficiența energetică — prioritate națională pentru reducerea sărăciei energetice, creșterea calității vieții și siguranța consumatorilor de energie”

Lansarea oficială a studiului

”Eficiența energetică — prioritate națională pentru reducerea sărăciei energetice, creșterea calității vieții și siguranța consumatorilor de energie”

În data de 2 noiembrie 2015, **Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE)** împreună cu **Academia Română** au organizat lansarea oficială a studiului **”Eficiența energetică — prioritate națională pentru reducerea sărăciei energetice, creșterea calității vieții și siguranța consumatorilor de energie”**, lucrare realizată de Institutul de Cercetare a Calității Vieții și Institutul de Sociologie, la solicitarea Departamentului pentru eficiență energetică din cadrul ANRE.

Evenimentul a strâns laolaltă personalități din mediul academic, înalți reprezentanți ai Parlamentului României, ai Comisiei Europene, ai Guvernului României, ai organismelor guvernamentale, precum și reprezentanți ai companiilor de profil, ai asociațiilor profesionale și experți care activează în domeniul energiei și eficienței energetice.

Aspectele abordate în cadrul dezbaterilor au scos în evidență faptul că, în România, politicile și măsurile active pentru creșterea eficienței energetice, reducerea sărăciei energetice și protecția consumatorilor vulnerabili trebuie să ia în calcul dificultățile contextului național, reprezentate de intensitatea producției energetice din România și ponderea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excludere socială. S-a subliniat, de asemenea că, în cazul consumului casnic de energie, diseminarea susținută a beneficiilor către consumatorii vulnerabili, rezultate din schimbările eficiente din punct de vedere energetic, reprezintă o condiție necesară asigurării unui standard decent de viață cerut de contextul European, protecția consumatorului energetic casnic ca o componentă a securității naționale fiind parte a drepturilor omului.

Participanții au subliniat faptul că trecerea la o economie mai eficientă din punct de vedere energetic trebuie să accelereze difuzarea soluțiilor inovatoare în plan tehnologic și să îmbunătățească competitivitatea industriei, favorizând creșterea economică și crearea de locuri de muncă de înaltă calitate în mai multe sectoare care au legătură cu eficiența energetică.

Pentru ca aceste obiective să poată fi realizate, promovarea culturii eficienței energetice bazată pe responsabilizarea tuturor formelor de consum, precum și re poziționarea consumatorului final în centrul viitoarelor strategii/planuri de acțiune, au reprezentat principalele concluzii ale dezbaterilor din timpul evenimentului.

Evenimente din sector cu participarea ANRE

- ♦ *15-16 iulie* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la *cea de-a 49-a Reuniune a Consiliului autorităților de reglementare din cadrul ACER* (Agenția de cooperare a autorităților de reglementare în domeniul energiei) și la *cea de-a 113-a Adunare Generală CEER* (Consiliul Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei), organizate de ACER, CEER și Comisia Europeană, la Luxemburg. În cadrul reuniunilor au fost abordate aspecte legate de: liniile directoare cadru și codurile de rețea (intraday, echilibrare, tarife gaze naturale), implementarea REMIT-SMARTS, Proiectele de Interes Comun, securitatea furnizării în sectorul gazelor naturale, funcționarea piețelor cu amănuntul, Memorandumul de Înțelegere CEER-ACER privind suportul și cooperarea administrativă. De asemenea, a avut loc CEER Away Day, unde au fost abordate subiecte precum: rolul CEER ca reprezentant al reglementatorilor și viitorul model al pieței de energie, CEER și politicile pentru protecția consumatorilor, CEER ca platformă pentru schimburile de experiență între membri, suportul CEER pentru autoritățile mai mici de reglementare și CEER ca partener de dialog internațional.
- ♦ *25 august* — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat la cea de a XXIV-a ediție a Conferințelor FOCUS ENERGETIC, având ca temă "*Finanțarea investițiilor în creșterea*

eficienței energetice". Principalul subiect supus discuțiilor s-a referit la investițiile în creșterea eficienței energetice și costurile stopării schimbărilor climatice.

- ♦ *10 septembrie* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț și vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat la cea de-a III-a ediție a conferinței "*ENERGIA ÎN PRIZĂ*", organizată de Grupul de presă BURSA, cu sprijinul Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei. Subiectele abordate în

cadrul discuțiilor s-au referit la: Uniunea Energetică Europeană – stadiul implementării și rolul României în proiect, restructurarea companiilor energetice de stat și lipsa investițiilor în producție, provocări legate de menținerea consumului redus de gaze și electricitate, evoluția companiilor energetice pe Bursa de Valori București, listarea Hidroelectrică în insolvență, Eficiența Energetică – Planul Național de Acțiune, un an de tranzacționare bursieră a gazelor – beneficii și noi provocări, bursa regională de energie – evoluții de preț și efecte în piața internă, Regenerabilele încotro?, stadiul dezbaterii asupra noului sistem de impozitare a companiilor petroliere. La conferință au fost prezenți aproximativ 150 de participanți: companii din sectorul energetic, producători, furnizori, distribuitori de energie și gaze, companii mari consumatoare din toate domeniile de activitate, autorități de

reglementare, asociații și organizații de profil, companii de consultanță și avocatură, bănci/instituții financiare, precum și mass-media.

- ◆ *13-15 septembrie* — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la întâlnirea bilaterală Autoritatea Națională de Reglementare din Ungaria (HEA)-ANRE, ce a avut loc la Budapesta. Principalele subiecte supuse discuțiilor s-au referit la Decizia coordonată HEA-ANRE privind alocarea transfrontalieră a costurilor propusă de OTS Ungaria și România pentru proiectele: PCI 6.13, PCI 6.14, PCI nr. 7.1.5. De asemenea, au fost discutate aspecte legate de implementarea prevederilor codurilor de rețea privind alocarea de capacitate și managementul congestiilor (tarifele aplicate în punctele de interconectare Arad-Csanadpalota), respectiv echilibrare (punctul de vedere HEA la propunerea implementării de măsuri interimare în România).
- ◆ *17 septembrie* — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la conferința “*Mediafax Talks about Energy*” ediția a XIV-a, în cadrul căreia au fost supuse dezbaterii teme, precum:

Strategia Energetică a României 2015-2035, Uniunea Energetică Europeană și convergența energetică, mixul energetic al României, dar și situația certificatelor verzi, energia nucleară ca posibilă soluție pentru țara noastră, investiții în rețelele de transport de energie și noutățile programului de privatizare a companiilor de stat și vânzarea pachetelor de acțiuni pe bursă. Conferința a reunit aproximativ 150 de participanți, dintre care, reprezentanți din rândul autorităților de înalt rang, reprezentanți

ai BVB, BRM, OPCOM, reprezentanți ai organismelor de reglementare în domeniul energiei, gazului, petrolului și ai pieței energetice, directori tehnici, de achiziții și de strategie și dezvoltare.

17 septembrie — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat la conferința “*Oportunitatea dezvoltării energiei regenerabile în contextul eficienței energetice*”:

pro și contra”, organizată de Grupul de Presa MediaUno. Evenimentul a avut drept scop dezbateri, de către experți și de către factorii de decizie, a oportunității și perspectivelor de dezvoltare a surselor de energie regenerabilă și asigurare a eficienței energetice.

- ◆ *23 septembrie* — Președintele ANRE, Niculae Havrileț și vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat la masa rotundă cu tema “*Uniunea Energetică Europeană: les jeux sont faits rien ne va plus?*” ce s-a desfășurat sub egida Programului de Energie al Institutului Aspen România și care a reprezentat o continuare a dezbaterilor din acest an din cadrul ediției a treia a Bucharest Forum Energy 2015. În rândul participanților s-au regăsit experți și decidenți români din cadrul Guvernului și agențiilor de resort, Parlamentului, lideri din mediul business și asociativ.
- ◆ *24 septembrie* — Președintele ANRE, Niculae Havrileț și vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat la forumul “*Energia termică—strategii pentru România*”, organizat de Intact Media Group. Evenimentul a reunit membri ai Guvernului, reprezentanți ai mediului de afaceri, asociațiilor din domeniu,

firmelor de consultanță, precum și reprezentanți ai administrației publice centrale și locale.

- ♦ 28 septembrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț și vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat la evenimentul organizat de Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie (ACUE) în vederea prezentării studiului elaborat privind funcționarea pieței de energie electrică și gaze naturale din România și structura facturii de energie electrică și gaze naturale pe care o primește clientul. Prezentarea studiului a fost urmată de o dezbatere la care au participat reprezentanți ai Parlamentului, Guvernului, ANRE, ai altor autorități centrale, precum și experți din domeniul energetic.
- ♦ 29 septembrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la conferința organizată în cadrul proiectului *"Servicii de informare și consultanță oferite de Banca Mondială în sprijinul finanțării unui sistem de implementare a priorităților"*, organizat la sediul Guvernului României. Proiectul a vizat îmbunătățirea performanțelor Guvernului în

realizarea priorităților identificate de către primul Ministru: administrare fiscală, achiziții publicem sectorul energetic și crearea de locuri de muncă, cu accent pe ocuparea forței de muncă tinere.

- ♦ 15 octombrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț a participat în calitate de speaker la *"Bucharest Forum — ediția 2015"*, organizat de Institutul Aspen România și German Marshall Fund al SUA, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe al României. La eveniment au fost prezenți peste 350 de participanți, incluzând oficiali de rang înalt, importanți reprezentanți ai mediului de afaceri și specialiști recunoscuți din cele 20 de țări de-a lungul Noului Drum al Mătăsii, dar și din Uniunea Europeană și Statele Unite.
- ♦ 20 octombrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț a participat în calitate de speaker la cea de-a 3-a conferință anuală *"Black Sea Offshore"*, cu prezentarea *"Liberalizarea pieței de gaze naturale din România și proiectele de interconectare"*. Discuțiile purtate de participanți au pus accent pe dinamica de furnizare a gazului din regiune și noi rute de transport, modul de optimizare a costurilor în campanii de foraj Deepwater costisitoare, privirea de ansamblu asupra reamenajării active onshore din România, Bulgaria și Turcia, precum și cum se convertesc resurse descoperite la rezervele comerciale.
- ♦ 23 octombrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț a participat în calitate de speaker la masa rotundă *"Interconnecting Europe — Natural Gas in Romania"*, organizată de Energy Policy Group. Principalele subiecte abordate în cadrul discuțiilor s-au referit la: noul regim fiscal în domeniul gazelor naturale și al petrolului, planul Transgaz pentru proiectul BRUA și componenta României, prioritățile infrastructurii de gaze, efectele procesului de dereglementare a prețurilor la gaze din producția internă, rolul României în strategia Uniunii Energetice, precum și locul gazelor naturale în mixul energetic.
- ♦ 28 octombrie — Președintele ANRE, Nicolae

Havrileț a participat în calitate de speaker cu prezentarea *"Piața de energie din România și calendarul de liberalizare a prețurilor la energie și gaze"*, la evenimentul *"2015 Fondul Proprietatea Analyst and Investor Days"*, organizată de Fondul Proprietatea. Evenimentul s-a bucurat de prezența domnului președinte al României, Klaus Iohannis, a înalților oficiali din partea Guvernului României, a celor mai importanți factori de decizie din România, a unui număr mare de investitori instituționali, specializați în piețele din regiunea CEE, precum și a managementului de top al celor mai mari companii românești listate.

- ◆ 29 octombrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț și vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat la conferința *"Germany and Romania—Energy policy partners in Europe"*, organizată de Ambasada Germaniei și New Europe College. În cadrul evenimentului, participanții au purtat discuții cu privire la provocările noi climatice cu care se confruntă Germania și România, ultimile modificări ale politicilor energetice, soluții pentru viitor, precum și rolul și impactul proiectului *"Energiewende"* de transformare a sistemului energetic din Germania și intensificarea eficienței energetice.
- ◆ 30 octombrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț a participat la *Întâlnirea anuală a membrilor Asociației Centrul Român al Energiei—CRE*. Evenimentul a reunit reprezentanți ce dețin funcții de conducere în cadrul companiilor membre CRE și a constituit un moment oportun pentru întâlnirea strategică dedicată lor, de expunere a punctelor de vedere, solicitărilor, recomandărilor adresate organizației CRE. Printre invitați s-au numărat și reprezentanți ai Guvernului României, ANRE și parteneri ai CRE.
- ◆ 10 noiembrie — Participare în calitate de vorbitor la *Conferința anuală a Asociației Furnizorilor de Energie Electrică din România – AFEER*. La dezbaterile profesionale, pe tema *"Cât de departe suntem de piața unică*

europenă?", au participat peste 120 de reprezentanți ai autorităților, furnizorilor de energie, ai asociațiilor de profil interne și internaționale, mass-media, cu toții preocupați de pașii ce trebuie făcuți de România în direcția pieței unice europene. Evenimentul a oferit cadrul propice dezbaterilor profesionale pe teme de maximă actualitate, precum: stadiul implementării și actualizării reglementărilor pieței interne, infrastructura pieței interne, integrarea piețelor prin interconexiuni, noi avantaje pentru consumatori, respectiv protejarea consumatorilor vulnerabili, rolul furnizorilor și provocările în contextul dat.

◆ 18-19 noiembrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț a participat la cel *de-al 7-lea Summit Energie&Economie*, organizat de Atlantic Council, la Istanbul. Summit-ul promovează și îmbunătățește angajamentele transatlantice între statele din Asia Centrală, Europa și Orientul Mijlociu, axându-se pe energie, economie, politică și găsirea de metode pentru a asigura un viitor mai bun. În cadrul evenimentului din acest an au fost abordate următoarele aspecte: implicații globale ale diversității energetice din SUA, Rusia și statele din jur—paradigme și stabilitate, securitatea la Marea Neagră și securitatea Europeană, viitorul sectorului energetic în Africa, schimbările climatice, Turcia într-o regiune turbulentă, frontierele tehnologiei energetice, potențialul energetic al Afganistanului, Irakului și Iranului, Uniunea Energetică Europeană.

◆ 18 noiembrie — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat în calitate de vorbitor la deschiderea oficială a *Primului Summit Internațional pe Eficiență Energetică pentru sectorul industrial și al clădirilor din România*, ce s-a desfășurat în cadrul celei de-a VIII-a ediție a Târgului și Conferințelor pe energie și eficiență *"RENEXPO South-East Europe"*. Evenimentul a fost organizat sub patronajul ANRE și a avut ca scop promovarea aplicării celor mai bune practici europene în domeniu, adaptate la specificul național, cât și schimbul de informații pe probleme de

eficiență energetică. În cadrul Summit-ului au susținut prezentări peste 20 de speakeri, reprezentanți ai unor instituții importante din domeniu.

- ♦ 23 noiembrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț a participat în calitate de vorbitor la cea de-a VII-a ediție a Energy Business Summit cu tema *"Stimularea investițiilor în sistemul energetic românesc — adaptarea cadrului de reglementare și rolul autorităților de profil"*, organizat de Media Consulting Partners. La eveniment au participat: oficiali de prim rang cu atribuții în domeniu, reprezentanți ai marilor companii din energie, cu capital de stat sau privat, ai diverselor companii interesate de domeniu și ai mass-media.
- ♦ 25 noiembrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț a participat la evenimentul de închidere a Programului de asistență financiară pentru România 2013-2015 și de prezentare a Raportului final, organizat de reprezentanța Comisiei Europene în România. Cele trei programe de asistență financiară din perioada 2009-2015 acordate de Comisia Europeană împreună cu Fondul Monetar Internațional, cu participare Băncii Mondiale, au vizat refacerea stabilității macroeconomice și promovarea reformelor structurale, cu obiectivul final de a pune bazele unei creșteri economice sustenabile.
- ♦ 25 noiembrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț a participat la dezbaterile publice privind stadiul liberalizării pieței de energie, drepturile consumatorilor și protecția socială a consumatorilor vulnerabili, organizată de Expert Forum. În cadrul evenimentului a fost lansat raportul *"Interconectarea pieței de gaze românești — Cum contribuim la dezbaterile europene?"*, la care au participat reprezentanți ai: ANRE, Ministerului Energiei, Transgaz, OPCOM, Delegației Comisiei Europene, FMI, BERD, Petrom, Exxon, EON, traderi, experți și analiști ai pieței de gaze.
- ♦ 26 noiembrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț și vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat în calitate de speakeri la

cea de-a XXV-a ediție a Conferințelor Focus Energetic cu tema *"Provocările iernii 2015-2016 asupra sectorului energetic românesc"*, organizată de publicația Focus Energetic. La eveniment au participat la care au participat reprezentanți ai: Parlamentului și Guvernului României, ANM, RADET, Romgaz, Transelectrica, ACUE, analiști, specialiști, presă etc.

1-3 decembrie — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat la conferința *"Prosumer — noi concepte pentru utilizarea și reglementarea energiei din surse regenerabile"*, eveniment organizat la Berlin și Bonn (Germania), de Ambasada Republicii Federale Germania.

8-10 decembrie — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat la conferința cu tema *"Infrastructura energetică eficientă în România — șanse de afaceri pentru societăți germane"*, eveniment organizat la Daisburg, Germania, de Camera de Comerț și Industrie Româno-Germană și Ministerul Federal al Economiei din Germania.

18 decembrie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț a participat în calitate de speaker la dezbaterile privind *"Evoluția cadrului legislativ în domeniul energiei electrice și gazelor naturale și necesitatea corelării reglementărilor adoptate de Parlament și ANRE cu proiectul Strategiei Energetice a României, precum și cu obiectivele Uniunii Energetice și ale Acordului semnat la Conferința energie-mediu de la Paris"*, organizată de Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie—ACUE.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

Direcția Comunicare, Cooperare și Relația cu Parlamentul

Str. Constantin Nacu nr. 3

București, Sector 2

ROMÂNIA

020995

Tel: 021/327.81.74

Fax: 021/312.43.65

E-mail: anre@anre.ro

www.anre.ro

www.facebook.com/anreromania/